

Virserums hembygdsblad **8/22**

Konditorihistoria på Storgatan 36

Under årens lopp har det funnits många konditorier i Virserum. En del mycket kortvariga medan andra existerat många decennier. Till de sistnämnda räknas i första hand de fyra klassiska – Aspegården, Centralkonditoriet, Goods och Systrarna Gustafsson (Lennarts). Av dessa finns fortfarande Centralkonditoriet kvar, även om konditoriet flyttat från Målillavägen till Björkmossavägen.

Det första konditoriet fanns på Storgatan 36 och innan Goods öppnade sin verksamhet där fanns det flera andra föregångare. Några av dessa kommer att redovisas här.

Själva fastigheten på Storgatan 36 lär ha uppförts 1860. En uppgift om detta har man funnit vid en tidigare renovering, skriven med timmermanspenna på en av väggarna, som var klädda med gråpapper från handpappersbruket i Fröåsa. Byggnaden har dock utökats och förändrats vid flera tillfällen.

Goods konditori låg till höger i bottenvåningen-

När det första konditoriet öppnade i Virserum känner vi inte till. I ett utslag 1880 av Aspelands häradsrätt beslutas utmätning till förmån för bagaren K. J. Fagerberg i Virserum. Var i Virserum hans bageri var beläget framgår dock inte.

En svårighet att lokalisera var en fastighet var belägen försvåras av att gatunamn inte infördes först 1924 i Virserum. Dessförinnan benämndes fastigheterna med ett namn, exempelvis Alphyddan eller Brohult. Och just Storgatan 36 kallades för Brohult. Ett an-

nat problem att lokalisera konditorier och bagerier är att många företag inte anmälde sin verksamhet till länsstyrelsens handelsregister och om man gjorde det så behövde man inte uppge någon adress (bara att sockennamnet Virserum).

Det första bageri som är dokumenterat förekommer i 1911 års debiterings- och upp-
bördslängd. Där anges att bagaren Karl August Malmgren ägde ett hus med bageri och så
namnet Brohult. Taxeringsvärdet var 5.300 kr. I övrigt finns det inga uppgifter om det
här bageriet, som alltså var det först kända på Storgatan 36.

Malmgren blev förmodligen inte långlivad i Virserum för i en annons i Aftonbladet den
22 september 1912 annonserar ägaren Herman Regnér att ett bageri "av en händelse"
finns att hyra i Virserum. Bageriet bestod av två rum och kök, liten butik samt verkstad
som använts för karamellkokning. Enligt annonsen skulle lokalen passa för en duktig
hembagerska.

Herman Regnér bodde i huset på Storgatan 36 och byggnaden kallades under många år
för det regnerska huset. Regnér mor Charlotta Gustava Svensson, boende i Linköping,
hade i en fullmakt utfärdad den 25 juni 1912 gett sonen rätt att för hennes räkning köpa
fastigheten Brohult för en summa av 5.500 kr. Av fullmakten framgår också att Herman
Regnér hade rätt att i hennes ställe hyra ut och säga upp hyresgäster samt uppbära hyra.
För gårdens avkastning skulle han utföra nödvändiga reparationer samt, efter moderns
hörande, bygga till fastigheten.

Det framgår inte av handlingarna om Herman Regnér lyckades hyra ut bageriet efter att
Herman Regnér annonserat om uthyrningen. Det var först 1925 som vi känner till vem
som bedrev konditoriverksamhet på Storgatan 36. Då öppnade nämligen Gottfrid En-
ström sitt konditori. Han var född 1884 i Ljungarums socken.

Annons i Oskarshamns-Tidningen 1928

Av Enströms anmälan till handelsregistret framgår att han också skulle försälja eldfar-
liga oljor. Taxeringsvärdet hade nu stigit till 17.600 kr för ett hus och ett bageri. 1927
fick han tillstånd att i lokalerna servera alkoholfria drycker.

Efter Enström var det dags för Anton Karlsson att 1930 ta över lokalerna. Egentligen var
det hans far som startade C Carlssons conditori & café men Anton var faderns prokurist,
dvs. han hade rätt att företräda firman. Anton stannade kvar på Storgatan 36 till slutet

av 1934 då han flyttade över sitt konditori till Målillavägen 2 (senare antog han namnet Walderlöv).

Tydligen hade David Tessin ägt fastigheten där Carlssons Konditori var inrymd. Men han hade också en kort period drivit ett konditori. Tessin fick i mars 1934 tillstånd att servera alkoholfria drycker i lokalen på Storgatan 36. Under åren 1934 och 1935 fanns uppgift om Tessins konditori i telefonkatalogens yrkesregister (nummer 150).

Meddelande.

Undertecknad kommer fr o. m. den 20 april att öppna **KAFÉ och KONDITORI** i f. d. Nya Konditoriets lokaler vid Storgatan i Virserum. Min strävan kommer att vara att tillhandahålla ärade kunder gott kaffe och gott bröd, och innesluter jag mig i allmänhetens benägna hägkomst.

Vördsamt

DAVID TESSIN.

När Lars Good startade sitt konditori hade han köpt fastigheten den 1 november 1934 av David Tessin och också övertagit Tessins telefonnummer.

Lars Good var bördig från Väring utanför Skövde och hade 1931 genomgått Konditorskolan Svea i Skövde. Av hans betyg framgick att han var "berömlig" både i bakning och karamell- och chokladtillverkning. Efter avslutad utbildning arbetade han på olika konditorier i Ljungskile innan han kom till Virserum.

Den första annonsen publicerad i Virserums-Posten den 14 december 1934

Goods konditori kom att bli något av en institution i Virserum. Den var verksam från 1934 till 1979. Därefter stängdes konditoriet för gott. Mellan 1980 och 1981 användes dock lokalerna av Kakboken för viss verksamhet.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 150 kr på bg 5241-0263.